

Pontatlan hír borzolja a kedélyeket

Nem akarnak korlátozásokat bevezetni a nyugdíjasoknak

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nem kell készpénznek venni azt a hírt, ami a marosvásárhelyi nyugdíjasok ingyenes utazási korlátozásáról jelent meg a sajtóban (éspedig az, hogy az idősek 2026. január elsejétől reggel 6.30 és 8.30 óra között nem használhatják az ingyenes bérleteiket a buszokon), és nagy elégedetlenséget váltott a közösségi médiában.

Mezey Sarolta

Valóban, a december 23-ára beütemezett soros marosvásárhelyi helyi tanácsülés egyik napirendi pontjában szerepel ez az előterjesztés, amit a Közterület-fenntartó Igazgatóság javaslatára vettek fel a napirendre.

Hogyan született meg ez a javaslat, miért volt indokolt ennek előterjesztése, és milyen esélye van annak,

(Folytatás a 2. oldalon)

Decemberben se feledje el idejében megújítani előfizetését a Népújságra! Ha előfizet, olcsóbban kézhez kapja, mint ha megvásárolná!

Népújság falinaptár – kapható az újságárusoknál!

Moyseș Mártonra emlékeztek

December 16-án, kedden a Balázs Ferenc önképzőkör keretében megtartották a Benkő Levente Bűn volt a szó című könyvét a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség tanácstermében.

4.

AKTUÁLIS

Na szia, mentő!

Kaáli Nagy Botond

Azok számára, akik otthonosan mozognak a közösségi média világában, biztosan ismerősen csengenek e szavak, hiszen pár napja egész Magyarország – és a világ magyarlakta közösségeinek végtelen számú tagja – értesülést szerzett arról, ahogyan egy négyéves kislány megmenti a cukorbeteg édesanyja életét. Az édesanya kómába esett, a mentőket pedig a fenti szavakkal üdvözölte telefonon a kisgyermek, aki az abszolút profi mentésirányító utasításai alapján leellenőrizte, hogy az anyja életben van-e, majd átment a szomszédhoz segítséget kérni. A fiúcska felállt egy székre, kinyitotta az ajtót, hogy a mentősök be tudjanak menni – „Nektek semmi más dolgotok nincs, csak lenyomni a kilincset”, mondta – és a szomszédtól is megkérdezte, hogy bemehet-e. Még ilyen, másokban pánikot keltő szituációban is. Amint az a későbbiekben a méltán sztárrá vált kisgyermekkel és az édesanyjával készített interjúkból kiderült, a gyereket előrelátóan felkészítették erre az esetre, tudta, hogy mi történhetett, banánt vágott karikára, és azzal próbálta megeteteni, majd cukros vizet kavart, és azzal akarta megetetni (négyévesen!) az édesanyját, csak ezután került sor a mentők hívására.

Egy emberként fogta össze az országot és a magyar ajkúakat az internetre feltöltött beszélgetés a kislány és a vele mindvégig hatalmas empátiával, földöntúli kedvességgel beszélő, őt folyamatosan dicsérő és bátorító, vele tisztán és érthetően kommunikáló mentős bácsi között, és joggal: végre egy történet, amely nem a megosztottságról, a politikáról, a negatív energiákról, a háborúkról, a gazdasági helyzetről, az ellenségeskedésről szól, hanem egy rendkívül értelmes kislányról, az őt

(Folytatás a 3. oldalon)

A PSYCHOBIO MED CENTER EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT CSAPATA

áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kíván minden kedves páciensének.

Januártól szeretettel várjuk Önöket új és kedvező ajánlatokkal a következő szakterületeken:

- FIZIKOTERÁPIA
- REUMATOLÓGIA
- PSZICHIÁTRIA
- PSZICHOLÓGIA

Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45 szám
Tel: 0772 070 391

DECEMBER

19

PÉNTEK

Ma VIOLA,
holnap TEOFIL napja

Az év 353. napja, hátravan 12 nap

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:

max.: 8 °C

min.: -1 °C

naptár

Isten éltesse!

TEOFIL: görög eredetű férfinév, jelentése: Isten kedveltje vagy Istent kedvelő, Isten barátja.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. december 18.	
1 €	5,0911 lej
1 \$	4,3717 lej
100 Ft	1,3101 lej
1 g arany	603,7606 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
Joker	44, 29, 27, 41, 34 + 9	NOROC PLUS: 8 1 7 7 5 8
LOTO 40	31, 11, 22, 1, 7, 35	SUPER NOROC: 1 3 0 4 7 3
LOTO 65	12, 33, 30, 7, 17, 49	NOROC: 8 4 5 7 1 7 9

MEGYEI HÍREK

Szünetel a kártyás fizetés

Bizonyos marosvásárhelyi buszjáratokon jelenleg nem lehet bankkártyával fizetni a bankközi tranzakciók feldolgozásában adódott technikai fennakadások miatt. Az érintett rendszerek üzemeltetői dolgoznak a helyreállításon – adta hírül közösségi oldalán a helyi közszállítási vállalat.

A munkáltatók új platformon kell regisztráljanak

A Maros Megyei Területi Munkaügyi Felügyelőség közleményében emlékezteti a munkáltatókat, hogy december 31. az utolsó nap, amikor a Revisal platform működni fog, a REGES-ONLINE-ra való átállás minden munkáltató számára kötelező. Azt javasolják a munkáltatóknak, hogy az új év előtt regisztráljanak az új platformon annak érdekében, hogy elkerüljék a késedelmet és a büntetéseket. A Revisal rendszerből származó információk átkerültek a REGES-ONLINE rendszerbe. A regisztrációval kapcsolatos segítségért a REGES-ONLINE portálon igénybe vehetik a Segítség menüpont Felhasználói útmutató alpontját, vagy felkereshetik a reges.inspectiamuncii.ro/ajutor/intrebari-frecvente weboldalt.

A Mikulás-busz útvonalai

December 19-én, pénteken a 3-as vonalon (a Béga utca és Remeteszeg között), 20-án, szombaton a 20-as vonalon (a jeddi végállomás és a megyei kórház között), 21-én, vasárnap a 14-es vonalon (a kombinát és a Kárpátok sétány közötti szakaszon), december 22-én, hétfőn a 21-es vonalon (a Március 8. utca és a főtér között) közlekedik a marosvásárhelyi Mikulás-busz.

Karácsonyi jótékonysági koncert

December 19-én, pénteken (ma) 19 órától karácsonyi jótékonysági koncertnek ad otthont a marosvásárhelyi Gecse utcai református Kistemplom gyülekezeti háza (Ștefan cel Mare utca 26. szám). Előadók: Berecki Sarolta, Zalányi János, Győrfi Borbála, Kulcsár Maja, Kiss Amália, Geréd Jolán, Bóta-Péter Eszter, Szabó Gellért, Fekete Csenge, Péter Kata, Király Rebeka, Szabó Sába, Simon Janka, Szőnyi Zsuzsanna, Ciatlos György, Elabasy Ádám, Berekméri Bulcsú, Irimia Szalman Dávid, Csegedi Róbert, Jakab Sámuel. A koncerten a részvétel díjmentes, a felajánlott adományokat a Gecse utcai gyülekezet fogyatékkal élőknek és családjaiknak szóló programjaira fordítja.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Nem akarnak korlátozásokat bevezetni a nyugdíjasoknak

(Folytatás az 1. oldalról)

hogy a tanács megszavazza ezt a határozattervezetet? – erről Kovács Mihály Leventét, Marosvásárhely alpolgármesterét kérdezte a *Népújság*.

– A megjelent hír félinformáció. A pontos hír az, hogy van egy komplex tanácsi határozati előterjesztés, ami több dolgot tartalmaz. Az egyik az, hogy a közszállításban a hétvégi szombat-vasárnapi és hivatalos ünnepnapin ingyeneséget továbbra is fenntartjuk. A másik egy javaslat, ami a nyugdíjasok reggeli utazási korlátozására vonatkozik, amit vagy elfogad a tanács, vagy nem. Az én határozott álláspontom, hogy ez egy buta előterjesztés, nem megfelelően átgondolt javaslat, és ilyenként az előterjesztés ezen részének a visszavonását javaslom annak érdekében, hogy minden eddigi érvényben levő ingyenesség, kedvezmény továbbra is megmaradjon a törvény értelmében. Nem akarnk korlátozásokat bevezetni. A korlátozásra vonatkozó előterjesztés előtt sem velem, sem az RMDSZ-frakcióval nem konzultált senki. Arra kérjük a koalíciós partnereket, hogy minden kedvezmény korlátozás nélkül megma-

radjon – tájékoztatott Kovács Mihály Levente alpolgármester.

A határozattervezet értelmében a veteránok, a deportáltak, a politikai foglyok, a marosvásárhelyi lakhelyű veteránok és jövedelem nélküli házastársuk továbbra is teljes ingyenességet élveznek, akárcsak a tanulók, egyetemisták és a hátrányos helyzetű személyek, a világtalanok és ezek kísérői. Az 55 év alatti nyugdíjasok és a véradók 50 százalékos kedvezményben részesülnek. Az előterjesztés szerint a nyugdíjasokra vonatkozó reggeli korlátozás nem lenne érvényes a nyári vakáció ideje alatt, amikor kisebb az utasforgalom.

A közösségi médiában olvasható hozzászólásokban igen élesen bírálják ezt az előterjesztést, mondván, hogy szégyenteljes intézkedés lenne, hiszen a nyugdíjasoknak reggel korán is kell utazniuk, kórházba, laborba menni, gyerekeket óvodába, iskolába kísérni. Mások, akiket nem érintene a korlátozás, helyeslik az intézkedést, úgy érvelnek, hogy a csúcsidőben utazók egy részének az utazását akarják áttolni csúcsidő utánra.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Marosvásárhelyi színisek vendégszereplései

November végén a pécsi Bóbita Bábszínházban lépett fel a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem negyedéves bábszínészosztálya a Sramó Gábor rendezte Csongor és Tünde című előadással, amit ezután a nagyváradi Fux Fesztiválon is bemutattak. A negyedévesek a Bonczidai Dezső rendezte Dimbes-dombos mesék című előadással zárták turnéjukat Gyergyószentmiklóson, valamint a gyergyócsomafalvi Bóbita óvodában.

December 10–11-én a harmadéves koreográfia szakos hallgatók A félelem relativitása, valamint a Gondolatok a pincében című kétrészes produkcióval vendégszerepeltek, amelyet tanáruk, András Lóránt irányítása alatt készítették.

A negyedéves színisek Budapesten és Szatmáron a Disconnected című előadást játszották Gecse Ramóna rendezésében. Budapesten a Színház- és Filmművészeti Egyetemen december 10-én és 11-én háromszor adták elő a produkciót, 12-én pedig a Szatmárnémeti Északi Színház vendégeként léptek fel az Ács Alajos Játékszínben. A másodéves magiszteri színészosztály Hamlet című előadását Vladimir Anton rendezésében december 20-án, szombaton Sepsiszentgyörgyön láthatja a közönség a Tamási Áron Színház nagytermében. A vendégszereplések a Fiatal Színészek Karavánja Határok Nélkül című projekt keretében, a tanügyminisztérium támogatásával valósultak meg. (nszi)

RENDEZVÉNYEK

Kézműves termékek a Kultúrpalotában

Idén is várja a kézműves tárgyak és az egyedi dizájn kedvelőit a Craft Christmas by Herbio karácsonyi vásár, amelyre a hét végén, december 19–21. között kerül sor a marosvásárhelyi Kultúrpalota előcsarnokában: 19-én, pénteken (ma) 16–20 óra között, 20-án, szombaton 10–18, 21-én vasárnap, 10–14 óra között. A rendezvény célja, hogy bemutassa a helyi kézművesek és alkotók munkáját, valamint inspiráló alternatívát kínáljon a bevásárlóközpontok nyüzsgésével szemben. A látogatók ezúttal is széles kínálatból válogathatnak: kézzel készített dizájntárgyak, díszek, ékszerek, természetes alapanyagú termékek, egyedi ajándékok és sok más szerepel a felhozatalban.

Helyi termelők vására

December 19-én, pénteken (ma) 8 és 18 óra között tartják meg a marosvásárhelyi Petry Látványműhely és Múzeum udvarán, a Rákóczi lépcső alatti kis utcában a helyi termelők Local Farmers' Market nevű havi vásárát. Élelmiszertermékek, különféle pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, kozmetikumok, ajándéktárgyak, ékszerek lesznek kaphatók a vásárbán, amelyet meleg ünnepi hangulat leng körül.

Pótszilveszter a nyugdíjasoknál

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja pótszilveszteri mulatságot szervez január 9-én a Darina vendéglőben (Tudor negyed, Dacia). A zenét dr. Buta Árpád és Ábrám Tibor szolgáltatja. Érdeklődni a 0265/264-442-es vagy a 0744-928-299-es telefonszámokon lehet naponta 9–14 óra között.

Kedvezményes honosítással üzérkedő bűnszövetkezetet lepleztek le

Kedvezményes honosítással üzérkedő, ukrán és román állampolgárok által működtetett bűnszövetkezetre csaptak le a hatóságok csütörtökön Romániában – közölte a legfőbb ügyészsg.

A vádhatóság szerint a bűnbandát hét – Romániában tartózkodási engedéllyel rendelkező – ukrán állampolgár hozta létre 2022-ben román ügyvédek, fordítók és közjegyzők támogatásával. A banda csak az idén mintegy 900 román állampolgársági kérvényt nyújtott be a kedvezményes visszahonosítási törvény alapján.

A hálózatnak a Bukarest hatodik kerületi anyakönyvi hivatalában is voltak bűntársai, akik – az ügyészek szerint – hamis módon igazolták, hogy a kérvényező személyesen nyújtotta be az igénylést.

Az illetők úti okmányába olyan belépési „vízumokat” hamisítottak különböző ukrán–román vagy moldovai–román határátkelők feliratával, amelyeknek nem létezik valós megfelelője a román belügyi szervek határátlépési adatbázisában.

A legfőbb ügyészsg szerint hamisak

voltak azok az iratok is, amelyekre alapozva a kedvezményes honosítást igényelték. A román nyomozók szerint a bűnözőknek hozzáférésük volt olyan moldovai és ukrán települések anyakönyvi adatbázisához, amelyek korábban Romániához tartoztak, és bizonyos esetekben ottani bűntársaik állítottak ki hamis iratokat az állítólagos román állampolgárságú felmenőkről.

Az ügyészek szerint a bűnszövetkezetnek Bukarestben is lehettek beszerzett okirathamisítói, mert amikor egy-egy kérvény iktatását hiányzó iratok miatt utasította el az állampolgársági hatóság, akkor a kérelmezők sokszor „rekordidő alatt” végezték el a hiánypótlást, és csatolták a kérvényhez a külföldi „eredeti iratokat”, amelyeken még nem száradt meg a tus.

A hatóságok eddig 89 olyan, Bukarest 6. kerületi anyakönyvi hivatalánál kérvényezett „visszahonosítási” ügyet dokumentáltak, amelyek kedvezményezettjei megkapták a román iratokat, európai uniós állampolgárként román útlevelet is szereztek, állandó lakhelyüket pedig hamis befogadónyilatkozatok alapján, fiktív módon állították ki bukaresti, illetve Ilfov vagy Szucsáva megyei

lakcímekre. A törvény indokolt esetben azt is lehetővé teszi, hogy meghatalmazottak adják be a román állampolgársági kérvényt. Az ügy egyik gyanúsítottja például több mint 50, Oroszországból származó igénylő nevében nyújtott be hamis iratokon alapuló kérvényt a bukaresti 6. kerületi anyakönyvi hivatalhoz – olvasható a román legfőbb ügyészsg közleményében.

Csütörtökön 37 helyszínen tartottak házkutatást, a bűnszervezet nyolc gyanúsítottja ellen indult bűnvádi eljárás, továbbá a bukaresti ügyvédi kamara öt tagja, a bukaresti hatodik kerületi anyakönyvi hivatal 14 alkalmazottja és másik 107 személy gyanúsítottként szerepel az ügyben.

A román törvények a külföldi lakhely megőrzése mellett is lehetővé teszik az állampolgárság megszerzését mindazok számára, akiknek a felmenői valamikor román állampolgárok voltak.

A visszahonosítási folyamatot – amely Budapest számára is hivatkozási alapul szolgált, amikor lehetővé tette a magyar állampolgárság felvételét a külhoni magyarok számára – 2009-ben könnyítették meg Romániában. *(MTI)*

A megszorítások miatt tüntettek a szakszervezetek Bukarestben

A bukaresti elnöki hivatal előtt rendeztek tüntetést csütörtökön a román szakszervezeti szövetségek, az életszínvonal csökkenése, az adóemelések és más megszorító intézkedések ellen tiltakozva.

Az Alfa, a Testvériség és a Meridian szövetség képviselői az államfő segítségét kérték, szerintük ugyanis Nicușor Dan elnöknek kellene közvetítenie az egymással is vitázó kormánypártok és az érdekképviseltek között.

A szakszervezetek a bérek és nyugdíjak befagyasztásával, a közszférát érintő létszámleépítésekkel, az ingatlan- és gépjárműadó két-háromszoros emelésével is elégedetlenek, és a lakosság vásárlóerejének jelentős csökkenésére figyelmeztettek, arra hivatkozva, hogy európai uniós szinten Romániában a legmagasabb, csaknem tízszázalékos az éves infláció.

A szakszervezeti vezetők egyebek mellett azt sérelmezték, hogy miközben a kormány a közalkalmazotti pótlékok

lefagyasztásával, a tanárok kötelező óraszámának növelésével, az ösztöndíjalap csökkentésével takarékoskodik, olyan „luxuskiadások” maradtak érintetlenül, mint a magáncégekhez kiszervezett őrző-védő szolgáltatások vagy az új gépkocsik beszerzése.

Romániában még nem dolgozták ki a jövő évi állami költségvetést, a négypárti koalíción belül sincs teljes egyetértés arról, hogy milyen intézkedésekkel csökkentsek a GDP 9 százalékára rúgó költségvetési hiányt. *(MTI)*

Karol Nawrocki eltávolíttatta az elnöki palotából az 1989-es lengyelországi rendszerváltást jelképező kerek asztalt

Szétszereltette és múzeumba szállíttatta csütörtökön Karol Nawrocki lengyel elnök a varsói államfői palotából az 1989-es lengyelországi rendszerváltást jelképező kerek asztalt, kijelentve: „Lengyelországban ma véget ért a poszt-kommunizmus”.

A kerek asztalt 1989 óta őrizték az államfői palotában.

1989-ben a kerek asztalnál „különféle személyek ültek, akik különféle érdekeket képviseltek”, egyesek „kommunista befolyást akartak átmenteni” a rendszerváltás utáni Lengyelországba, másoknak „jó szándékaik voltak”, és a tárgyalást „taktikai pillanatnak” tekintették, hogy elérjék a szabad választásokat, az ország függetlenné válását – jelentette ki sajtóértekezletén Karol Nawrocki.

Aláhúzta: a kerek asztal a történeti vita fontos eleme marad. Függetlenül

attól viszont, ki miképpen értékeli a kerek asztal történelmi jelentőségét, az elnöki palota „biztosan nem az a hely, ahol ezentúl állnia kell” – tette hozzá. Az emléktárgyat a varsói Lengyel Történelmi Múzeumban kell elhelyezni, ahol 2027-től lesz megtekinthető – jelezte az államfő.

Kijelentette: a „szabad, független, szuverén Lengyelország ma sokkal többre képes, mint a kerek asztal idealizálására”. Döntését azzal is indokolta, hogy a 21. században „a fiatal lengyeleknek nem kell semmilyen alkut kötniük a volt diktátorokkal, kommunistákkal vagy posztkommunistákkal”, és Lengyelország jövőjére, annak gazdasági sikereire kell összpontosítani.

„Büszkén mondanám, remélem, nem elhamarkodottan, hogy ma Lengyelországban véget ért a posztkommunizmus” – fogalmazott Nawrocki, utalva Joanna Szczepkowska színésznőnek az 1989 jú-

niusában, az első részlegesen szabad lengyelországi választásokkor mondott, szállóigévé vált szavaira („Lengyelországban ma véget ért a kommunizmus”).

A kerek asztalnál 1989. február 6-tól április 5-ig folytatott tárgyalások során Wojciech Jaruzelski tábornok, a Lengyel Egyesült Munkáspárt első titkára által megbízott csoport a Szolidaritás független szakszervezet képviselőivel egyeztetett.

Megállapodtak egyebek között a második világháború után megszüntetett köztársasági elnöki tisztség és a kétkamarás parlament létrehozásáról. 1989 júniusában a parlamenti felsőházba (szénátus) teljesen szabad, az alsóházba (szejm) a mandátumok előzetes elosztásán alapuló, kétfordulós voksolást tartottak, melynek nyomán a rendszerváltó közép-európai országok közül elsőként jutott be az ellenzék a törvényhozásha. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Pénzjutalmat kapnak az érettségín és a képességfelmérőn 10-es átlagot elért tanulók

A kormány csütörtöki ülésén jóváhagyta, hogy az érettségín és a nyolcadikosok képességfelmérő vizsgáján 10-es átlagot elérő diákok pénzjutalomban részesüljenek. Daniel David tanügyminiszter közleménye szerint a képességfelmérőn 10-esre vizsgázó tanulók 2000 lejes jutalomban, az érettségín színtízesre vizsgázó diákok pedig 5000 lejes díjban részesülnek. Az idei nyári vizsgákon 42 diák ért el tízes átlagot az érettségín, 85 pedig a képességfelmérőn. *(Agerpres)*

Júliustól nő a minimálbér

Szerda délutáni tanácskozásukon a koalíció vezetői megállapodtak abban, hogy 2026. július 1-jétől 4325 lejre nő a minimálbér. A kormánypártok közös közleménye szerint egyezség született arról, hogy az alapbérek érintése nélkül 10 százalékkal csökkentik a központi közigazgatás kiadásait. Ezzel a döntéssel lezárták a tárgyalásokat a közigazgatási reformról szóló csomagról. A koalíció ülésén döntöttek arról is, hogy 10 százalékkal csökken a pártok állami szubvenciója, illetve a képviselők és szenátorok költségtérítési átalánya. A kormánypártok vezetői emellett megállapodtak abban, hogy 2026 januárjától felére csökkentik, 2027-től pedig teljesen eltörlik az árbevétel utáni minimumadót. *(Agerpres)*

Miniszterjelölteket nevezett meg az USR

Radu Miruță jelenlegi gazdasági minisztert javasolja a védelmi miniszteri tisztségre a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR); a gazdasági tárca vezetését Irineu Darău venné át. A párt csütörtöki közleménye szerint Dominic Fritz elnök péntek délre hívta össze az alakulat országos bizottságát, hogy szavazzon a jelölésekről. Az USR tájékoztatásában hangsúlyozták, hogy Radu Miruță védelmi miniszteri jelölését az eddigi kormányzati munkája során tanúsított rigorózusság mellett az is indokolja, hogy gazdasági miniszterként közvetlenül részt vett a haderőfejlesztési beruházások finanszírozását segítő SAFE program végrehajtásában. A gazdasági miniszteri tisztségre javasolt Irineu Darău az USR közleménye szerint több mint 15 éves szakmai tapasztalattal rendelkezik a magánszektorban. Az ipar, pénzügy és technológia területéhez kapcsolódó vállalatoknál és „komplex” projektekből dolgozott, szoftverarchitektúrával, projekt- és csapatkoordinációval foglalkozott, illetve jelentős nemzetközi ügyfelekkel való együttműködésért felelt. *(Agerpres)*

Na szia, mentő!

(Folytatás az 1. oldalról)

nagyszerűen nevelő szülőkről, egy vérprofi mentésírányító tisztről, akik közösen megmentenek egy életet. A Na szia, mentő! mondatot sokan javasolták és javasolják az év mondatának, és amit az magyarországi mentőszolgálat Facebookra feltett közleményéből kiderül, a nemrég kapott 43 új mentőautónak mindegyikére feliratozzák – hiszen egyszerre tükrözi a gyermeki bizalmat és a mentők profizmusát, valamint mindenkinek eszébe juttatja majd ezt a kedves történetet, és lehet, hogy azokat is megnyugtatja, akikért a mentőt éppen ki kellett hívni.

*Az esetnek azonban van még egy jelentős hozadéka: hozzászólók sokasága és e sorok írója is megmutatta és megtanította a történet kapcsán kisgyermekének, hogy hogyan kell átmenni a szomszédba, hogyan kell feloldani a telefont, és hogyan kell hívni a 112-es számot. És ha csak egy másik kisgyerek is megmenti ezzel valakinek az életét, az már mindent megért. És sokan ekkor döb-bentünk rá, hogy nem akkora átok a modern technológia egy kisgyerek kezében sem, hiszen életet menthet. Illetve még egy gondolat, amely nem a sajátom, de közzéteszem, mert szintén életmenőnek bizonyulhat: **Na szia, mentő, 112.** Rímél, mint egy mondóka, így az arra igen fogékony korban lévő gyerekek is megtaníthatók rá, és nem felejtik el, hogy milyen számot kell bepötyögni a telefonon, ha Isten őriz, szükség lenne rá.*

Az eset boldog végkifejlete pedig önmagáért beszél: a szokásos, minden (is) rossz világlátás közepén vannak még apró és kevésbé apró hősök, akiknek történetei reményt adnak emberségből, kedvességből és bátorságból a sötétséget sugalló idők idején.

Bűn volt a szó

Moyse Mártonra emlékeztek

December 16-án, kedden a Balázs Ferenc önképzőkör keretében mutatták be Benkő Levente *Bűn volt a szó* című könyvét a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség tanácstermében. A kötet a nagyajtai származású Moyse Márton életének és a kommunista diktatúra ellen vívott harcának állít emléket.

Szeredai Vivien

A Balázs Ferenc önképzőkör idei utolsó alkalma az 1989-es forradalmat megelőző évtizedek diktatúrájának borzalmait elevenítette fel, kiemelve azokat a hősöket, akik égő fákl yaként tiltakoztak az elnyomó politikai rendszer ellen. Az eseményekről és az újonnan kiadott kötetről *Benkő Levente* történész tartott előadást.

1956 februárjában Moszkvában megtartották a Szovjetunió kommunista pártjának huszadik kongresszusát, ahol Nyikita Szergejevics Hruscsov, a párt főtitkára a zárónapon előadta titkos jelentését, amiben elítélte a sztálini terror és

diktatúra túlkapásainak egy részét. A jelentés sokkolta a hallgatóságot, hiszen az addig bálványozott Sztálinról kiderült, hogy tömeggyilkos, véres kezű diktátor. A lengyelek ki-csempészték a szóban forgó jelentést, lefordították lengyel nyelvre, és kijuttatták Nyugatra. A nyugati újságok milliós példányszámban kürtölték világgá a hruscsovi jelentések egyes részeit – így tudta meg a világ, hogy a kommunizmus nem az az emberbarát rendszer, mint amilyennek gondolták.

Ilyen körülmények között, a teljes szovjet megszállási övezetben általános igény volt a változásra. 1956 szeptemberében Kolozsváron kétnapos gyűlést tartottak, ahol

részt vett a Magyar Autonóm Tartomány és a Kolozs tartomány több mint 40 irodalmi személyisége is. Az eseményen a magyar értelmiségi elit számonkérte a pártvezetést: olyan kérdésekre várták a választ, mint a munkások bántalmazása, illetve a magyar feliratok és kulturális intézmények hiánya, de követelték a cenzúra megszüntetését és a teljes alkotási szabadságot az irodalomban. Az eseményen felszóllalt többek között Fodor Sándor, Sütő Andás és Székely János.

1958 februárjában a Magyar Népköztársaság párt- és államvezetésének küldöttsége meglátogatott több romániai várost, köztük Marosvásárhelyt is, ahol február 26-án Kállai Gyula államminiszter többek között úgy fogalmazott, hogy „nem igaz, hogy minden magyar testvér” és „a Román Népköztársaságban megvalósul a nemzetiségek jog-

egyenlősége politikai, gazdasági és kulturális téren”, amivel jelezte a Securitate, illetve a román párt legfelsőbb vezetése felé, hogy „szabad a pálya”. A szóban forgó látogatás indította el Romániában a tömeges letartóztatásokat.

Erdélyben egyetlen példa volt arra, hogy fiatalok nekivágjanak a román–magyar határnak, hogy azon átszökve csatlakozzanak a forradalmárokh oz: Moyse Márton, Bíró Benjámin, Kovács János és Józsa Árpád Csaba, akik 1956. november 10-én elindultak Barótról, hogy Nagyvárad környékén átszökjenek a határon, és csatlakozzanak a pesti srácokhoz. Csupán kettőnek sikerült a kísérlet (Bíró és Józsa), ketten pedig hazatértek.

Moyse Márton egy jól felkészült, jóakarátú, nagy remények elé néző fiatalember volt, aki egyebek mellett irodalommal és matematikával is foglalkozott. A határátlépési kalandja alatt összegyűjtött hiányzásai miatt kicsapták a baróti iskolából, de mivel árva volt, a marosvásárhelyi tartományi főtanfelügyelő közbenjárásával átkerült az akkori Bolyai iskolába, ahol 1959-ben érettségizett. Ezt követően egy évig a sepsiszentgyörgyi textilgyárban dolgozott. 1959 novemberében a Securitate célkeresztjébe került, hiszen szökési kísérlete mellett többször is nyíltan kiállt a forradalom mellett, és felszóllalt a kommunista rendszer hibái ellen. 1960. november 22-én – ekkor elsőéves volt a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen – a Securitate letartóztatta, elsőfokon 7 évre, majd a fellebbezést követően 2 év politikai börtönre ítélték. Miután letöltötte büntetését, 1962 novemberétől a nagyajtai termelőszövetkezetben dolgozott napszámosként. Bár megpróbált Brassóban állami munkahelyet szerezni, mindig akadályba ütközött.

Végso elkeseredésében, a rendszer elleni utolsó fellépéseként 1970. február 13-án Brassóban leöntötte magát benzinnel, és felgyújtotta magát. Három hónappal később, május 15-én halt meg a baróti kórházban. Búcsúlevelében így fogalmazott: „Bevégeztetett. Nem kívánok élni egy percet is abban az országban, ahol a Securitate emberei bűncselekmények sorát követik el, és ahol a párt vezetősége tehetetlen a visszaélésekkel szemben”.

Moyse Mártonhoz hasonlóan 1966–1989 között politikai tiltakozásként Európa-szerte többen is felgyújtották magukat. Nagyajtán idén október 25-én a Kovászna megyei Volt Politikai Foglyok Szövetségével közösen emlékművet állítottak az unitárius vártemplom szomszédságában. Az emlékműre felkerült mind a huszonegy önégetéssel tiltakozó személy neve, illetve az áldozatok története három nyelven – így az emlékmű Európában egyedi.

Benkő Levente *Bűn volt a szó* című könyvével kapcsolatban elmondta, hogy bár Baróton nevelkedett, nagyajtai születésű.

Gyerekkorában sokat hallotta Moyse Márton történetét, így amikor 1990 után lehetősége nyílt szabadon kutatni addig tabunak tekintett témákat, elhatározta, hogy megírja a két forradalom közötti egyetlen romániai magyar égő fákl ya történetét. A kötet Moyse egykori barátai és ismerősei elbeszéléseiből, illetve különböző intézmények hivatalos dokumentumaiból és levéltári iratokból állt össze. Az első kiadás 2001-ben jelent meg, ezt követte 2017-ben egy bővített változat. A Balázs Ferenc önképzőkörön bemutatott legújabb, harmadik kiadás szintén tartalmaz bővítményeket, illetve képeket is. A kötet megvásárolható az Idea Könyvtér weboldalán.

A photograph of a person's legs wearing patterned socks, standing next to a gift box wrapped in brown paper with a green ribbon. In the background, there is a small Christmas tree and another gift box.

Az első lépés a legfontosabb.

TEDD MEG MA: REGISZTRÁLJ A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOKRA!

regisztracio.ro

A circular logo with a red and green border. Inside, it says "MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOK" at the top, "Regisztrálj MOST!" in the center, and "SZAVAZZ 2026-BAN!" at the bottom.

991. szám

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

Adventi ablakok meséje Küküllődombón Fények útján

A Küküllődombói Unitárius Egyházközség kezdeményezésére a közösség nagy része ötödik éve részt vesz a világító adventi kalendárium építésében, és igencsak nagy sikere van, hiszen elszármazottak is bekapcsolódnak. Magyarországtól Kanadáig naponta egyre több díszes ablak fotója kerül fel a küküllődombói egyházközség Facebook-oldalára csodálatos, szívet-lelket melegengető szöveges üzenetek kíséretében.

Szer Pálosy Piroska

A küküllődombói élő kalendárium ötletéhez való csatlakozásról Márkos-Mátyás E. Zitát, a helyi kezdeményezés szorgalmazóját kérdeztük. Mint elmondta, az adventi világító kalendárium nevet viselő mozgalomnak kettős célja van. A lényeg, hogy az adventi időszakban, karácsonyra hangolódva, december 1-től 24-ig a faluban egy-egy ablakot feldíszítsenek, és esténként fénypompás ablakokkal várják Jézus születését. Így szentestéig minden este más-más család otthonának ablaka borul fénybe.

Ezáltal advent idején Küküllődombó utcái nem csupán a ködben derengő házak sorát, hanem élő, lélegző történetek fényét is őrzik. A helyi unitárius gyülekezet közösségi oldalán nap mint nap a felragyogó, világító ablakokkal mutatják be, hogyan bontakozik ki a várakozás titokzatossága a közösség hétköznapijaiban. Ezek az ablakdíszek, amelyek minden nap más család által vannak feldíszítve, nem egyszerű díszletek. Mindenik egy sajátos gondolatot, egy bibliai vagy lelki üzenetet hordoz, amit a fény és a forma együtt alkot meg. Az adventi falukalendárium így nem csupán naptári számok sorozata, hanem fényfolyam, amely a karácsony felé vezető belső utat világítja meg. A falukalendárium minden este fel-

A 17. ablak a Küküllődombói Unitárius Egyházközségé

A vámosgálfalvi Fogarasi Sámuel Általános Iskola VIII. B osztályának ablaka

nyíló ablaka előtt megállni olyan, mint egy-egy kis zarándoklat: a fény szelíd imádság a sötétségben, a közösség összetartozásának fénye, amelyben a betlehemi csillag ígéretét visszhangozzuk a saját otthonunkban is. Ez a közös játék –

amelyben otthon maradtak és világ-szerte, Kanadában, Svédországban, Belgiumban, Németországban és Magyarországon élő egykori küküllődombóiak egyaránt részt vesznek – nem csupán egy adventi huncutság, hanem egy olyan közösségi fényív, amely összefűzi a jelenlétet és az emlékezést, az egyéneket a közösségben, és hitet, fényt gyűjt mindannyiunk szívében. A kezdeményezés Küküllődombón legelőször 2021-ben indult útjára Márkos Hunor unitárius lelkipásztor családjának kezdeményezésére, a világjárvány utáni egyéni zárkózottságba váltó elővigyázatossági állapotból való kimozdításként. Azóta különböző változatokat is megélt a játék. Volt olyan év, amikor az ifjúság tagjainak kellett a falut bejárni, felfedezni az épp megnyílt ablakot. Volt olyan év, amikor játékvezető

A harmadik ablakot a küküllődombói iskolások díszítették a lelkipásztor segítségével

is került a tevékenység moderálására, mint ahogy idén is. Ilyenkor minden ezzel járó feladatot neki kell ellátni: a dátumfoglalás nála történik, a fényképek hozzá érkeznek be, és bár nem volt kikötés a szöveges bejegyzés megszerkesztése, az idei játékvezető ezt is vállalta.

A tevékenység megvalósítása mögötti szív-lélek ember Miklós Noémi Beáta helyi vállalkozó, kétgyermekes édesanya és családja. Nekünk ez a felvállalás nagy örömet jelent. Látni azt, hogy unszolás nélkül is mocorog a közösségben valami, már elégtétellel tölt el. Tudva, hogy van az a pár ritka csa-

lád, amely magáénak érzi a mi álmunkat is, és részt vállal a valóra váltásban, illetve egymagában, a mi beavatkozásunk nélkül is elvégzi azt, ez az igazi siker. Harmadszorra pedig, megélni csak mint résztvevő, amint sorra nyílnak az ablakok, olvasni a hozzá fűződő napi üzenetet, illetve látni a soros gazdát, aki jelentkezett... Őszinte, gyermeki öröm, hála és remény, amely feltölti a kimerült tartalékainkat. Ezek a ragyogó ablakok tehát az adventi várakozás apró kapui, amelyek mögött a remény, a szeretet és a béke rejtőzik – mindaz, amiért érdemes együtt kilépni a hideg esti csendbe, és engedni, hogy a fény vezessen bennünket az ünnep felé – talán ez az advent legcsendesebb tanítása. Nem harsány hittel, nem látványos gesztusokkal, hanem apró, kitaró világosságokkal, amelyek estéről estére emlékeztetnek arra, hogy a közösség nem egyszeri esemény, hanem gondosan őrzött jelenlét. Egy ablaknyi fény, egy rövid üzenet, egy egymás felé forduló tekintet is elég ahhoz, hogy a sötétség ne legyen teljes. Küküllődombón ezek a világító ablakok nemcsak a karácsonyt előlegezik meg, hanem azt a reményt is, hogy a fény, ha továbbadjuk, megsokszorozódik. Így válik az adventi falukalendárium egyszerre játékká és tanúságtétellé: arról, hogy van még közös várakozás, van még egymásra figyelés, és van még út, amelyen együtt haladhatunk, fényről fényre, ablakról ablakra, egészen az ünnep csendes beteljesedéséig – összegezte ünnepre hangolódó gondolatait Márkos Mátyás Zita, a küküllődombói élő karácsonyváró kalendárium mozgalom kezdeményezője.

A Miklós János, felesége, Noémi és kislányaik, Jázmin és Boglárka díszítette ablak

Bényi Anikó, férje, Balázs és szeretett lányuk, Amália öltöztette ünneplőbe ablakukat

A világító kalendárium első ablakát Márkos Lehel, felesége, Gizella és gyerekeik, Apollónia és Nimród emelték fénybe

A természet kalendáriuma (DCC.)

Kiss Székely Zoltán

*Törpefenyők közt vár a fény,
hogy felcsatolja léceim,
hószín mosolygás fut felém
messzi hegyek arcélein,
parányi dombok ringatóznak
lábam alatt, szárnyas hajómat
könnyű botok terelik sík mederbe,
elhagy a fenyves – visszatér a fenyves,
suhan a lelkem, nem ér földhöz, perchez,
hullám a mélység, szikrázó fehérből
örvénylő kétség engem már nem ér föl;
függő, jeges faladon, ifjúságom,
akad a léc, maradna mindenáron,
sorsfordulat sok kanyargása, félek,
kifut az út alólam, és ki véd meg?*

*Ha lejutok, a béke vár az aljban,
s a szerelem – hogy végre eltakarjam
szemeimet, s hagyjam, hogy ölbe kapjon,
forró hóval mossa le alvó arcom,
s ha karjain mint völgyben, megpihentem,
lengő öröm, jó mámor felvonóján
vigyen magával engem!*

Hétszázadik levelemet **Egyed Emese Sí-pályáján** kezdem. (1986-ban jelent meg az **Igaz Szó**ban.) S folytatnám a kérdéssel: lejutottam-e az aljba? Akadt a síléc; ma már lábamra sem tenném. Kifutott-e az út alólam? Csak remélem, hogy utam még tart, hazáig. Akkoriban, a '60-as években, olyan havak voltak, hogy miután kettőt-hármat ereszkedtünk a Cinege-tetőn, a Somostetőn, a Tisztvíselő-telepen, a Munkácsin keresztül, egészen hazáig, az ebhátí házig sílécen érkeztünk. Jó mámor felvonója? Épp oda igyekszem. Tarts velem mai sétámon is, kedves Olvasóm!

*Titok az életünk
titok a halálunk
Titkok erdejének
titkos mélyén járunk.
Titok a művészet
érzés és gondolat
De még a titok is
örök titok marad
Hiába faggatunk
eget és csillagot
Az ég és a csillag
a legnagyobb titok
Ne keresd hát a Lét
rejtelmes titkait
Járd szelíd erővel
a titkok útjait.*

Magam **A titkok útjait** jártam, nem törődtem a Fintaházán született **Gagy** **László** öregkori intelmével. A Nyárád menti tanítói létből az **Erdélyi Fiatalok** mozgalmába csöppenve, 1945 után a durva balos kritika állította félre az irodalmi életből. 1991. december 20-án halt meg.

Sükösd Ferenc: Kapunk, 1960

A titkok útján járt a Bardócon 1740-ben ugyane napon született **Benkő József** is. A történész, nyelvész, botanikus református lelkész sok méltatlan meghurcoltatás elszenvedőjeként hagyta itt e földi világot egy késő decemberi napon.

A csillagászati tél december 21-én kezdődik. Ez az év legrövidebb napja. A Nap e nap a Baktérítőre, a déli szélesség 23,5 fokán átmenő szélességi körre tűz merőlegesen.

21. **Hitetlen Tamás** napja, idén egyben a negyedik adventi vasárnap.

Az ádventi várakozás lényege szerint: várakozás (...) Vágyódunk utána és várakozunk rá, azzal, hogy Isten beleszületett az időbe, módunkban áll kiemelkedni az időből – **Pilinszky Jánost A várakozás szentségéből** idézzük – Az ádventi várakozás (...) Valódi várakozás.

Valami olyasmi, mint **Szabó. T. Anna** gyermekarcú angyalainak titkos arca. A **Le-selkedőket** a **Misztrál** zenéjével érdemes meghallgatni.

*Langyos ködbe balzsamozva
mint az őszi csillagok
néznek – titkon sejted őket –
gyermekarcú angyalok.
Érthetetlen, hallhatatlan
csöndbe mártott dallamok –
ködbe burkolózva állig
láthatatlan angyalok.*

Alig négy éve, 2021. december 21-én költözött vissza égi Murokországába **Benkő Samu**.

A murok (...) már a XVIII. században túl-lepett levesízestől rendeltetésén. A Szakáts könyv, melly 1692-ben M. Vásárhelyen concinnált Toffei Sofia szakáts könyvéből irattott le 1772-dik esztendőben című kéziratból (G. Bethlen Susanna másolta) nemcsak az derül ki, hogy a sokféleképpen elkészített tehénhúst és tyúkhúst rendszerint zöldséglében főzték meg, hanem az is, hogy a murok-főzeléket ekkor már önálló ételként fogyasztották. – Hozzám, gondolom, sokakhoz, lélekben legközelebb álló könyvéből, az 1972-ben megjelent **Murokország**ból éppen a táj nevét adó veteményről idézek. – A muroknak a táplálkozásban való hasznos voltára az orvostudomány jóval a vitaminok felfedezése előtt felhívta a figyelmet. A mindennapi élet megfigyeléséből leszűrte tapasztalatokat foglalta össze a kiváló marosvásárhelyi orvostudós, **Mátyus István**. Ő így ír: „A murok közt a sárga, melyet a Németek Gelbe ruben, sárga répának is hívnak, valamint a többszínű poronyóbb, jobb szagú, levesebb és édesebb ízű: úgy hasznára nézve is legelőbb való. (...) Gyenge korában oly édes és poronyó, hogy jól megfőzve alig ehetik eleget az ember be-

lőle; és a betegeknek is kár nélkül adattathatik... A friss nyers sárga muroknak kifacsart új leve a gyermekeknél a gelesztákat kiűzi; péppé főzött bele kenyérrel enni, a hecticás köhögésekben segíteni, Herbathee módra megöntve az a renas fájdalmokban hörgölőni jónak mondatik.”

A bak jegyet uraló hónap december 22-ről 23-ára virradólag kezdődik, a Bak csillagkép a Kr. e. második évezredben adott otthont a Napnak. A magyar elnevezés nem pontos, a görög és a latin megjelölés (Aigokerosz, Capricornus) „kecskeszarvat viselőt” jelent. A jele a kecske–hal ábrázolásokból egyszerűsödött le: e „szörnyszülött” keletkezésének megint csak csillagászati-naptári oka lehetett. A Bak jó 10.000 éve Egyenlítő alatti, tehát „alvilági vizekbe” érő csillagkép, az eget tanulmányozó ember is már ilyen-nek ismerhette meg. A mezopotámiai Éának, a föld, a vizek és a déli égbolt urának a jelképe volt. Csillagmitológiája szerint a Bak a halálból, halál állapotból visszatérő isten jelképe, aki azért jelenik meg kecskegida képében, mert a hőroznak át kell esnie egy sajátos törzsfelfőlésen: valamely hidegvérő állat képében tölti magzati létét, négy lábuként születik e világra, ember alakban végzi el itteni feladatait, és madár alakban távozik a túlvilágra.

December 23-án emlékezzünk meg a székelükövesdi születésű **Czakó József** sebészről. 1975-ben e napon halt meg Marosvásárhelyen. Oklevelét 1921-ben Budapesten szerezte, 1926-tól sebész szakorvos Marosvásárhelyen, a **marosvásárhelyi szanatórium** alapítója, 1929. december 16-án lesz az akkor megnyíló hetvenágyas állami kórház igazgató sebész főorvosa. Emlékirataiban így írt a számára oly kedves kórházról: „Az első téglától az utolsó cserépig részt vettem a szanatórium felépítésében”. Egy év múlva itt alakult meg a református Diakonisszáképző Intézet. 1933-ban, a világgazdasági válság idején ő vette bérbe a szanatóriumot, kiválta ezzel Bernády György polgármester nemtetését. A kórházat 1941-től a magyar állam bérelti, s az év decemberétől hadikórházként működött. 1946. február 6-án több orvoskollégája hazug vádjai alapján elítélték, 1950-ben a Duna-csatorna gyűjtőlágerébe hurcolták. Miután igazolta, hogy a vásárhelyi szanatóriumnak nem volt tulajdonosa, de még csak részvényese sem, egyévi raboskodás után hazaengedték. 1951-ig a cukorgár üzemi orvosa, majd sebész szakorvos haláláig. Az **EME** orvosi szakosztályában játszott tevékeny szerepet. **A Szív**ből **eltávolított varrótű esete** c. írása (az EME IV. orvoskongresszusi évkönyvében, Kolozsvár 1939) az idő tájt az orvosi világirodalomban is számontartott, a hazaiban első közlés volt. Hiába számított több területen is úttörőnek és embermentőnek, az utókor nagyjából semmit nem tesz emléke ápolásáért.

Elgondolkoztató sors. A megbecsülés helyett a feledés. Jobb tehát ha saját házunkba, saját udvarunkba zárjuk gondolatainkat. Mint ahogy ezt sugallja nekem az Alsósőfalván született, 1972. december 24-én meghalt **Sükösd Ferenc** 1960-ban megfestett **Kapunk** című képe is.

December 24. Ádám, Éva napja, karácsony bőjtje: a halott természet életre ígészésére, a kezdődő új esz-

Advent utolsó hetében – a negyedik gyertya fényére várva

tendőre, az emberi megújulásra való előkészület.

*Mily csodálatos az isteni gondviselés,
amelyik napon a Nap született, jött a világra
Krisztus is! – kiáltott föl Szent Ciprián,
Karthágó III. századi püspöke, noha I.
(Szent) Gyula pápa csak 350-ben nyilvánította december 25-ét a Megváltó születésnapjává. Addig az időpontig az évnek szinte valamennyi napját számba vették a teológusok Jézus Krisztus születésnapjaként. A születés lehetséges történelmi időpontja ma sem tisztázott, de az örmény egyház kivételével, mely január 6-án ünnepli az eseményt, a többi egyház elfogadta Gyula pápa döntését.*

*Nem törődtek zimankós idővel.
Vásárra jártak szánon, csengővel.
Vasalt ládákba posztót és ruhát!
Járták a zajos vásárok sorát.*

*Karikán balta... Szíjjon a csengő...
Erdőn és berken szálltak, mint felhő (...)*

Takáts Gyula Csengőjét megrázva emlékezem én is régi karácsonyokra.

*(...) ez a csengő apám kezébe
megszólalt minden karácsony éjre.
Hajdan mi hárman... Most az unokák,
azt a csengőt, most is azt hallgatják.*

*Ők az angyalt... Én meg őket látom,
birkabőrben csilingelő szánon.
Felém hozza s a fenyőfa illat
főlemel, hogy tudom beleszippan.*

Karácsony – csillogó díszű, kivilágított fenyő. Nyalánkságokkal, almával, narancssal, aranyozott dióval, tarka papírdíszekkel és láncokkal ékítették, tetején csillag vagy angyal. Gyertyáit először december 24-én este gyújtották meg, utoljára rendszerint vízkeresztkor. Nálunk **Brunswick Teréz** grófnő állítottatott először karácsonyfát, 1825-ben. A szokás Németországból indult. A róla szóló első írásos beszámoló 1605-ből, egy strassburgi polgár tollából ered, de ábrázolását már a XVI. századból ismerjük. Egy legenda **Luther Márton**nak tulajdonítja a karácsonyfa feltalálását. Annyi mindenesetre igaz, hogy elterjesztése a német lutheránusok érdeme.

700. levelemből lépdelek tovább, keresve azt a felvonót, amibe beleültethetlek ezután is hetente egyszer, kedves Olvasóm. Hogy érdemes legyen ünnepelni. Hogy érdemes legyen a figyelmedre.

Áldott karácsonyt kívánva, maradok kíváló tisztelettel.

Kelt 2025-ben, advent utolsó hetében.

Örökségünk nyomában

A karácsony arca ma – emberek, érzések, pillanatok

Ahogy közeledik a karácsony, mindannyian egy kicsit lassabban lépünk, és megpróbáljuk meghallani azt a csendet, amely egész évben nem jut szóhoz. A fények felgyúlnak az utcákon, az otthonokban, és talán bennünk is – és mindenkit másként érint meg ez az ünnepi idő.

Körkérdeésünkben azt szeretnénk megtudni, mit jelent ma, 2025-ben a karácsony az embereknek. Meghittség? Várákozás? Családi találkozások? Vagy épp egy csendes megállás a rohanásban?

Olvassunk együtt, mert különböző életúttal, gondolkodásmóddal rendelkező és más korosztályokból érkező válaszadóink egészen különleges személyes karácsonyi pillanatokhoz hoznak magukkal. Talán valamelyik történetben saját ünnepünk szívdobbanása is visszaköszön...

Nagy-Bodó Tibor

Osváth Ilona nyugalmazott anyanyelvtanár:

Karácsonyi emlékezéseim...

– Áldásként köszönöm nyolcvanhárom évem karácsonyait. Köszönöm a csodás gyermekkori emlékeimet, családom szeretetét és mindazokat az ajándékokat, amelyekkel fel-tarisznyáltak az életre, s nemcsak karácso-nyokkor.

Mindig is úgy éreztem, és érzem a mai napig, hogy az ünnepi hangulat ilyenkor fel-váltja a feszültséget, a lecsendesedést, a lelki békességet ideje ez. Mert az ünnepi érzés valódi ajándéka az önmagunkban megtalált lelki béke és hatalmas szeretet.

Igyekszem ráhangolódni a karácsonyi vá-rakozás és beteljesülés békés, örömteli han-gulatára, apró, milliányi örömök másokkal, és ugyanakkor önmagunknak szerzett pillana-tainak megvalósítására, megtapasztalására.

Gyermekkoromban szerettem mindannyi-szor meghallgatni a betlehemi történetet édesanyám szájából, s ennek varázsa tette va-lóságossá a karácsony egész történetét szá-momra.

Mai napig hálás vagyok nyolcvanhárom évem minden megélt karácsonyáért.

Az első 1942-ben volt, és csak drága nagy-szüleim és szüleim elbeszéléséből ismerem...

Sötét pince, félelem, ágyúörgés, puska-ropogás. A német Messerschmitt vadászgé-pek és az orosz Katyusa rakétavevők ideget borzoló hangja. És ekkor, szentestén, kará-csonyi fényt hoz egy orosz katona – egy ki-lónyi, elég vitatható színű vászondarabba befogott kincset érő cukrával a „gyévuská-nak”, azaz nekem – családom lelkébe.

Csodás ajándékának eredményei a párás szemek, őszinte ölelő karok és egy pár, már ismert, önzetlenül kibuggyanó köszönő szó: „szpaszibó”.

Életem későbbi karácsonyai is mindig megőrizték gyermekkorom ünnepeinek han-gulatát. Mai napig együtt ünnepelek... gyer-mekeim, unokáim, dédikéim és családjaik...

Sajnos, szereteteink közül sokan már az Atyaistennél töltik az ünnepeiket, megterített asztalunknál helyük csak lelkünkben foglalt. Ugyanúgy szólal meg szenteste a kis réz-csengő, kacag a szív, és cseng az ének. Min-dig ugyanúgy, ugyanazok a dalok: *Mennyből az angyal...*, *Az emberi seregek...*, *Kis kará-csony...*

Szerencsésnek érzem magam azért is, mert még mindig drága párommal élhetem meg a karácsonyokat, az ideit, 2025-ös karácsony-ban már hatvan éve. A Gecse utcai Kistemp-lomban (amelynek csillárján apai nagyapám neve büszkélkedik adományozóként) esketett meg Nagy Lajos tiszteletes úr 1965. decem-ber 25-én.

Amíg még élek, soha nem szeretném más-ként megünnepelni a karácsonyt. Szóljon a kis rézcsengő, illatozzon a fa, legyenek alatta szeretteink figyelmességei, lengje be a lakást a finom ételek, töltött káposzta és társai illata. Érezzük közöttünk a mennyből leszállt an-gyalok jelenlétét.

Áldott karácsonyt, erős hitet, szeretetet, és szívébe a béke reményét kívánom minden embertársamnak a nagy, kerek Földön!

Ábrám Sámuel nyugalmazott református lelkész, Sztatmárnémeti:

Törekedjünk az öröm és a jóság megélésére!

– A karácsony a szeretet és a béke ünnepe, a családi összetartozás köteléke. A sok készü-lődés, vásárlás közben sokan megfedekez-nek az ünnep igazi jelentéséről, hiszen a karácsonynak mély üzenete is lenne felénk. Húsvét után a legnagyobb keresztyén ünnep, ilyenkor sokan mennek templomba, hogy Isten fia földi születésére emlékezzenek.

A megszületett Jézus Krisztus öröme-ze-nete minden keresztyén ember számára szól, és hite, lelke megerősítését szolgálja. Újabb és újabb energiaforrás mindennapi életünk-ben, munkánkban. A lelkész számára is fon-tos ahhoz, hogy tiszta lelkiismerettel szolgálja népét és gyülekezetét.

Egyébként Jézus születése tényleges idő-pontjáról semmit nem lehetett tudni, a Biblia nem tesz említést róla. A pontosan ezerhét-száz évvel ezelőtt, 325-ben a keresztyén va-lás gyakorlását a Római Birodalomban szabaddá tevő niceai zsinat hozott róla dön-tést. Az addig is meglévő napfordulós ün-nepre időzítette, hogy ezzel könnyebben népszerűvé váljon. A téli sötétség növekedése után a külső fény eljövetelét hozza el a téli napforduló, a belső fény eljövetelét pedig maga karácsony ünnepe.

Jézus eljövetele egyúttal a boldog karácso-nyi együttlét örömét jelenti a családok szá-mára.

Jól emlékszem azokra a karácsonyokra, amikor gyermekként saját készítésű szalon-cukorral és egyszerű ajándékokkal, ám annál nagyobb örömmel álltuk körbe a karácsony-fát. Nagy öröm számomra, hogy évtizedeken át négyesben, feleségemmel és két gyer-me-kemmel mondhattam áldást a karácsonyfa körül, és mindannyian együtt lehettünk a templomban.

Nevezetes karácsonyokra emlékszem szolgálati helyeimen, de közülük mégiscsak kiemelkedik 1989 szabad karácsonya, az ar-cokon izzó mérhetetlen boldogsággal és re-ménnyel.

A karácsonyfák gyertyái jelképesen arra is utalnak, hogy ha az Úristen alátekint, fényt lásson a földön, s megbocsássa a bennünk lévő jó miatt a bennünk lévő rosszat. Töre-kedjünk hát az öröm és a jóság megélésére!

Demján László műemlékvédő építész:

Vádolnak a kövek

– Történelmünk nekünk, erdélyi magya-roknak egy sokfejtű sárkányt jelent, hiszen minden korból örököltünk egyet-egyét. Így juthattunk el a mai idők legvadabb meséinek korszakába. Régi írásokból, regékből isme-rősen bújik elő az az idilli kép, amikor az éves hajszá megnyugvásaként, az adventi időszakban a szakrális, lelki időszak követ-kezett.

Kedves olvasók, a havas téli estéken más-ként nyíltak a templomok kapui, a sürgölődő porták is lelassultak, az építő szellemek az otthonaikban lecsendesedtek. Most ilyen-t ne keressünk, minden a felgyorsult és globalista szemléletek rendje, taposása szerint történik.

Ahogy keressük a régit, mind mélyeb-ben lépünk bele a pénz elsőbrendűsége dik-tálta társadalom világába. A múlt idealizált szépségeit keresve esetleg lekicsinylőbben te-kintünk mai munkáink értékeire. Ez pedig így hamis, rengeteg szépet és értelmeset, időtálló-t alkotunk ma is, csak legyünk lelkesebbek, ér-tékfelismerők, megőrzők.

Érzem és elmondom, hogy a karácsonyi mirhafüstös gyanta illata belengi ugyan ün-neplő külsőnket, belső énünknek is illene megadni az ünnepet. A vidék feldíszített templomaira, kiemelt értékeire ilyenkor ráke-rülnek a csillogó girlandok, villódzó égőso-rok, sztaniol gömbök ármádiái.

A városok pompája kivonul az utcákra, az árusok sátrai között a reménytelen tömeg már nem a régmúlt világa. Láthatóan, a régi temp-lomi szertartások benső világa kifordult ön-magából, és már ott kint árulja önmagát. Ezért kell visszavinni mindent a meghitt, gyertyapislákos kőtemplomok falai közé, az emberi méretekre szabott szobák halk, egy-házi zenét játszó tereibe. Kézen kell fogni a hagyományt igénylő embereket. A szerteá-radó fenyőillat talán ráébreszt kultúránk di-csésére.

Szóvá tenném, hogy nehéz időszakok nehéz emberei lettünk. Külföldi útjaink alatt tapasztaljuk, hogy minél egyszerűbb társadal-mak egyházi épületeibe lépünk, annál szigo-rúbb ősi szabályokat tartatnak be, amit elfogadunk. Itthoni környezetünk, hitünk,

templomaink és egyházi életterünk semmivel sem különb, nekünk többet is jelent. Őseinkre talán büszkébbek is lehetnénk. Magunkra kellene vennünk a régi, öreg idők hagyomá-nyainak nehéz palástját. Vissza kellene lép-nünk elődeink meghitt, családtiszteletesebb életvitelére, értékálló közösségeik és hagyo-mányaink tisztelésére. Ha ezeket nem tesszük meg, a ránk hagyott, általuk megtisztelt és megszentelt kövek is vádolni fognak.

Legyünk büszkék elődeink által megépí-tett és hagyatékként ránk testált szellemi, tár-gyi örökségeinkre. Ha jól kufárkodunk, soha el nem vehetjük tőlünk. Ezzel a mi erdélyi ma-gyar és székely kincseinket örömmel adjuk át megőrzésre az utódainknak, nem engedve vendég nációk erőltetett zálogba vételének. Nem kell a mostanitól keresztényebbeknek lenni, maradjunk önmagunk. Próbáljuk meg tisztelni előbb önmagunkat, hogy másoknak is megadhassuk, ami kijár így ünnep táján. Az adventi hármasonat, a hit-remény-szeretet mítoszát ne feledjük, ez vezéreljen tovább Er-délyországunkban. Védjük tovább temploma-inkat, kultúránk ezeréves várait, köveinket. Ezzel tiszteljük hagyományainkat, ránk ha-gyott keresztény múltunkat, hiszen ezek csak rajtunk keresztül élhetnek tovább. Boldog ka-rácsonyt mindenkinek!

Dr. Seer László egyetemi adjunktus, közgazdász, pszichológus:

„...a karácsony ma is karácsony, de megélése egyre inkább egyéni felelősség kérdése...”

– Számomra az ünnep elsősorban a benső-séges, családi intimitásban, az otthon „belső szentélyében” nyer értelmet.

Erre a biztos alapra rakódnak rá a gyer-mekkor színei, illatai és fényei, amelyek a leghitelesebb karácsonyi érzést hívják elő. Ugyanakkor tudom és érzem: ez az időszak túlmutat önmagán. Az ősi kozmikus ritmust követi, a téli napforduló misztériumát, a fény sötétség feletti elkerülhetetlen és örök győ-zelmét hirdeti. Ez a remény egyetemes, fele-kezetektől független bizonyosság.

Olyan generáció tagja vagyok, amely köz-vetlenül tapasztalta meg a hagyományos megélés átalakulását. Látom, ahogy a régi szokások találkoznak az újakkal, de azt val-lom, hogy a rítus nem csupán külsőség, hanem az a váz, az a stabil szerkezet, amely megtartja a lényegét.

Ha lebontjuk a régi formákat, ha elvetjük a generációkon átívelő tárgyi és szokásbeli elemeket, az ünnep könnyen kiüresedik. A plázák csillogása és a modern kor „új ruhája” nem pótolhatja az évszázados kontextust; a tartalomnak szüksége van a hagyomány által csiszolt formára.

Ma, amikor a közösségben megélt kará-csony élménye talán visszaszorulóban van, és a világ zaja felerősödik, a figyelemnek befelé kell irányulnia.

A karácsony ma is karácsony, de megélése egyre inkább egyéni felelősség kérdése. Most talán minden eddiginél nagyobb éberséggel kell ügyelnünk arra, hogy a külső zajban megőrizzük a belső rendet, és továbbvigyük a ránk bízott lángot.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi

1183.

Publius Syrustól idézünk.		1	GAZ	ELŐD NAURU FŐVÁROSA	GABOR (HÍRES MA- GYAR-USA SZÍNÉSNŐ)	AZ ITTENI	JÓL- LAKATÁS
		E					I
		MADRIDI LAP			OLLÓVAL VÁG		
2	M	KAPUS- FÜLKE				AKÓS A BELSEJE!	
		SZLOVÁK HEGYSÉG				INDUSZTRIÁ- LIS	
A KERÍTÉSEN TÚLTESZ					EZEN A HELYEN		
					ELŐTAG: KI- EGÉSZÍTŐ		
MOCSÁRI NÖVÉNY			VILÁGOSSÁG IDEJÉN				
			ARRÓL A HELYRŐL				
FÉRFINÉV (JÚL. 2.)				GYENGE SZÓLÓFÉLE		FÉLÁRI!	
				LEVEGŐT IGÉNYLŐ		AZ ÖT TŐ EGYIKE	
A SZÁVÁBA ÖMLIK					HÁROM (LATIN)		
					MEGFELELŐ		
A PIAC PIACA!			FELESÉG (BIZ.)		REGÉNYT KÉSZÍTŐ		
INDÍTÉK			KÉZZEL FOGÓ		LÓTTY		
		LEARAT				IDÓS (RÖV.)	
		HARAG (LATIN)				NÖVÉNY LEVELE	
HASADÓ JÉG					SZOBAKUTYA		
DOLGOZIK A SZABÓ					PARADI- CSOMI GYÜ- MÖLCS		
				SZÍNÉSNŐ (MARGIT)			NULLA
				SZLÁV NÉP			A HELYÉRE TESZ
ÉRVÉNYE- SÜLŐ					TAKARÓ, BORÍTÓ		
TE ÉS ÉN					IDÓMÉRŐ		
		HEGYI SZIKLA			OLASZ NÉVELŐ		
		FR. TERÜLET- MÉRTÉK			... KING COLE (ÉNEKES)		MAGASZ- TOS KÖLTEMÉNY
KETTŐZVE KISLÁNYOK JÁTÉKA			ALGÉRIAI VÁROS			FÁBA VÉS	
			LATIN CSONT			MELY SZEMÉLY?	
SVÁJCI ÜDÜLŐ- VÁROS					KERÜL, LÉTEZIK		
					SPANYOL AUTÓJEL		
L. N. J.	L				ERKÖLCS- TAN		

A VERGILIUSTÓL IDÉZZÜK

című pályázat nyertesei:

Feier Ilona, Szászrégen

Mezei Sándor, Marosvásárhely, Béke u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

GYŐZ A HAZASZERETET ÉS A MÉRHETETLEN
DICSVÁGY.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések

a december 12-i számból:

Minirejtvény:

1. Moly Tamás
2. Reinecker

Skandi:

A pórázon tartott kutya nem
vadászik jól.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,

Győzelem tér

18. szám,

www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI
SZELVÉNY

					1	2	3	4	T	5	6	7	8	A
					9					10				
11	12	13	14	15			16		17				18	
19						20						21		
22					23			24			25			
26				27				28			29			A
30		30	31						32				33	
34		35			36			37			38	39		
E		40		41			42			43		44		
45	46					47				48	49			
E					E			50						

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 9. Jól vág a kés. 10. Paraffingáz. 11. Erős hangja van. 16. Bécsi sportklub. 18. Magad. 19. Nemrég. 20. Tömegesen levág. 21. Őszi hónap (röv.). 22. Ideoda mozgató. 23. Most csak félig. 24. Indíték. 25. Színültig. 26. Széken pihenő. 27. Fontolóra vesz. 29. Kettőzve fadob. 30. Mutatószó. 31. Betesz. 32. Textilnövény. 33. Francia arany. 34. Amerikai egyetem. 36. Női név (aug. 18.). 38. Szőlőtámasz. 40. Palindrom férfinév. 42. Ércesen hangzik. 44. Nagy Konstantin szülővárosa. 45. Francia zeneszerző (Maurice). 47. Vastag pálca. 48. Megelőző injekció. 50. Forró égővi rovar.

FÜGGŐLEGES:

1. Fémmel behatol. 2. A távolba. 3. Este (olasz). 4. Fenyegetéssel pénzt követel. 5. Férfinév (máj. 28.). 6. Azonban (latin). 7. Vendéglői lap. 8. Akadályoz. 11. Az idézet befejezése. 12. Női név (okt. 7.). 13. Szemmel érzékelő. 14. M-mel a végén mitológiai lény. 15. Oda-vissza férfinév. 17. Hálószővő ízeltlábú. 20. ... plan (távoli felvétel). 21. Tagadás. 23. ... Lanza (tenor). 25. Harckocsi. 27. A mélybe. 28. Előidéző. 29. Eret! 31. Orvosra van szüksége. 32. Alant középén! 33. Nagyon nagy. 35. Cigány pénz. 37. Csinos. 39. Előtt (latin). 41. Talán elnémult. 43. Ez a cső mikroszkóp. 46. Az aezén vegyjele. 47. Elnémított béka. 49. Elemetlen!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2026. január 1-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Írók

1	2	R	3	4	5	I
6			7			
8		9				G
		10			11	
12	13			14		15
16			17			
18					19	

VÍZSZINTES:

1. Krimiíró (Henry Poggioli).

6. Beszól! 7. Messze (francia). 8. Erkölcstan. 10. Ezen a napon. 12. Női név (jan. 29.). 14. Eladandó portéka. 16. Paripa. 17. Továbbá. 18. Idős. 19. Massachusetts (röv.).

FÜGGŐLEGES:

1. Gépet javító munkás. 2. Szlovák. 3. Ilona egyik becézése. 4. Nagy testű kígyó. 5. Római ötvenegy. 9. Fohász. 11. Papírra jegyez. 13. Temetés utáni lakoma. 14. Földet forgat. 15. Amerikai Egyesült Államok. 17. Lángol.

1	2	A	3	4	5	K
6			7			
8		9			10	V
		10	11		12	
13	14				15	16
17			18	19		
20				21		

VÍZSZINTES:

1. ...-Scsedrin orosz író (Mihail Jevgrafovics).

6. Beszív. 7. Jugoszláv elnök volt (Joszip Broz). 8. Mély női énekhang. 10. Elemi parány. 13. Lenti. 15. Székelyes is. 17. Azonban, ellenben. 18. Ami neked jut. 20. Időmérő. 21. Előtag: új.

FÜGGŐLEGES:

1. Futó. 2. Orosz autómárka. 3. Étlen lét. 4. Kendertörő eszköz. 5. Igevégződés lehet. 9. A hét vezér egyike. 11. Temetési lakoma. 12. Csodás történet. 14. Kályha sütője. 16. Mondat atomja. 19. Magam..

L. N. J.

Élmények, történelem és ízek egy helyen

A **Petry Estate Winery** nem csupán egy borászat, hanem egy élményekkel teli világ, ahol múlt és jelen találkozik. Petőfi Sándor nálunk reggelizett utoljára, Jókai Mór pedig többször is megszállt itt, így a kúria szelleme a 19. századi kulturális örökséget idézi.

A **Petry Estate Winery** életében az elmúlt évek a tudatos építkezésről, a hagyományok tiszteletéről és az innovációról szóltak.

A precíz borkészítés folyamata, a mesebeli rendezvények szervezése, a **Poet by Petry Estate Winery** inycsiklandó fogásai és a családi események meghittsége mind együtt teremtenek felejthetetlen élményeket.

A **Petry Estate Winery** ideális helyszín családi ünnepekhez, baráti összejövetelekhez, céges rendezvényekhez vagy akár romantikus hétvégéhez. A dombok nyugalma, az étterem finom fogásai és a természetközeli környezet tökéletes háttérrel ad a kapcsolódáshoz, a feltöltődéshez és a maradandó élményekhez.

A **Poet by Petry Estate Winery** a gasztronómiai élmények központja, ahol helyi alapanyagokból készült ínycsiklandó fogások várnak. A közeljövőben megnyíló elegáns szálláshely lehetővé teszi, hogy a látogatók hosszabb időt tölthessenek a birtokon, és teljes mértékben átélhessék a **Petry Estate Winery** világát.

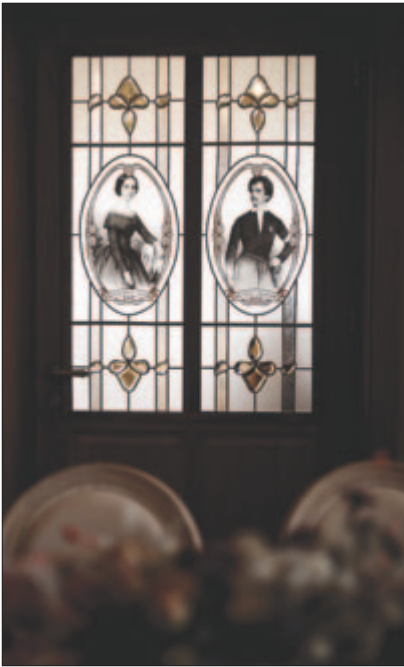
Búcsúztasd az évet ott, ahol a pillanatok ünneppé válnak!

A Poet by Petry Estate Winery szilveszteri ajánlata exkluzív borválogatással és különleges hangulattal vár, hogy az új év első kocintása valóban emlékezetes legyen. Engedd, hogy az év utolsó éjszakáját a költészet és a bor eleganciája vezesse át az új kezdetbe.

Foglald le most a helyed, és ha szerencsés vagy, nyerd meg ingyen a szilveszteri Poet-élményt!

Foglalás: 0770-225-226

Kelemtelke 40. szám (Maros megye)
www.petrywine.ro

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

GUVERNUL
ROMÂNIEI

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

A harmonikusan fejlődő társadalomért,

A Központi Régió Programja anyagilag támogatja az

oktatást, amely egy nemzet értékeit, kulturális,

szakmai és etikai mérföldköveit alakítja ki

A romániai iskolarendszer a gyermek, a család és a társadalom szolgálatában áll, ennek a nagyon fontos területnek a támogatására pedig a Központi Régió 2021–2027-es Programja következetes, vissza nem térítendő pénzügyi támogatást nyújt az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) és az állami költségvetésből.

Az oktatás mindig is alapvető szerepet játszott az egyén és a társadalom életében. A szakszerű és versenyképes emberi erőforrások iránti érdeklődés ma már legalább olyan mérvű, mint a természeti erőforrásoknak szánt figyelem.

A Központi Régió 2021–2027-es Programjának 6. prioritása: Oktatásra alapozó régió támogatja a helyi közösségeket abban, hogy biztosítsák a diákok egyenlő hozzáférést az oktatási és nevelési infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz, biztosítva a minőségi és befogadó tanítást.

A támogatott beavatkozások a korai nevelés, a kötelező oktatás, a szak- és a műszaki oktatás, valamint a felsőoktatás infrastruktúráját célozzák a 4.2-es számú regionális stratégiai célkitűzés: A befogadó és minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása az oktatásban, a szakképzésben és az egész életen át tartó tanulásban a hozzáférhető infrastruktúra fejlesztése által, beleértve a távoktatás, illetve az online oktatás és képzés ellenállóképességének ösztönzését elnevezésű célkitűzés megvalósítása érdekében.

A 6. prioritás – Oktatásra alapozó régió – három folyamatot foglal magába:

- * 6.1-es folyamat: A korai nevelésben és a kötelező oktatásban való részvétel növelése, amelynek keretében 40 projektre kötöttek szerződést, összesen 53.578.718 euró vissza nem térítendő forrásra, ezek közül 14 projekt a bölcsődék és óvodák építésére/bővítésére/felújítására/korszerűsítésére és felszerelésére vonatkozik 17.973.126 euró értékben, további 26 projekt pedig az általános és középiskolák építésére/bővítésére/felújítására /korszerűsítésére /energiahatékonyságának növelésére és felszerelésére szolgál, ezek összértéke pedig 35.605.556 euró.
- * 6.2-es folyamat: A szakoktatásban és műszaki oktatásban való részvétel növelése, amely kere-tében 13 projektre kötöttek szerződést összesen 27.534.057 euró vissza nem térítendő értékben.
- * 6.3-as folyamat: A felsőoktatás jelentőségének növelése, amely keretében 3 projektre kötöttek szerződést 15.669.391 euró vissza nem térítendő értékben.

A Központi Régió Programja (PR Centru) 4.2-es regionális stratégiai célkitűzésének elérése érdekében jelen pillanatig leszerződött vagy a szerződés-kötés folyamatában lévő projektekre lehívott vissza nem térítendő támogatás összértéke körülbelül 130 millió euró.

A Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség által koordinált Központi Régió Programja a fő pénzügyi eszköz, amely révén az Európai Unió kohéziós politikája, a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése a valósággá válik.

A Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség 2024. januárja és 2025. decembere között hajtja végre a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökségnek, a Központi Régió Programja menedzsment hatóságaként a 2024. január 1. és 2025. december 31. közötti időszakban nyújtott támogató szolgáltatások a program 2021-2027-es végrehajtása, monitoringja, népszerűsítése és kommunikációja, illetve a 2014-2020-as POR (CF2) lezárása érdekében című, 335426-os SMIS-kóddal ellátott projektet, amelyet a 9. prioritás - Technikai segítségnyújtás keretében támogatnak. A jelenlegi pályázat végrehajtásának időszaka 2024.01.01-től 2025.12.31-ig tart. A finanszírozás teljes igényelt értéke 94.141.813,11 lej, amelynek 85%-át az ERFA (80.020.541,14 lej), 15%-át pedig az állami költségvetés (14.121.271,97 lej) fedezi.

Împreună dezvoltăm regiunea!

AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU

A Központi Régió Programjának
menedzsment hatósága

www.regiocentru.ro | [Facebook.com/ADRCentru.ro](https://facebook.com/ADRCentru.ro)
E-mail: office@adrcentru.ro Tel: 0258-818616
Str. Decebal, nr 11, 510093 - Alba Iulia, România

Színházjegyet karácsonyra,

HAHOTA-kabarépremier!

A marosvásárhelyi **Hahota** színtársulat ez alkalommal rendha-gyó módon nem szilveszter előtt, hanem **január 29-én, csütörtök este 7 órától** robbantja be a Maros Művészegyüttes előadótermében a minden évben oly várva várt, vadonatúj kabaré-előadását, amelynek címe **Bolond a világ!**

A Hahota vár mindenkit sok szeretettel, friss poénokkal, hahotázás-sal teli esték-re! Ajándékozzanak karácsonyra belépőket, hozzák ma-gukkal a családot, a barátokat, és készüljenek egy estére, ahol garantált a jókedv!

Fellépnek: Puskás Győző, Csíki Hajnal, Cseke Péter, Szőlősi P. Szi-lárd és Cseke Erzsébet.

Énekel: Jakab Bodoni Ildikó. Rendező: Kovács Levente.

Jegyek elővételben már kaphatók a Kultúrpalota és a Maros Mű-vészegyüttes jegypénztáraiban, valamint a World Travel Shop utazási irodában.

Nyitvatartás: Kultúrpalota: hétfőtől péntekig 10–13 óra között, ked-den és csütörtökön 17–19 óra között. Maros Művészegyüttes: hétfőtől péntekig 17:30–19 óra között és minden előadás előtt egy órával. World Travel Shop: hétfő–péntek 9–16 óra között.

Jegyinformációk: 0747-431-520.

Egy jegy ára: 75 lej.

Ne maradjanak le az igazi Hahota-élményről! Marosvásárhelyen csak 14 alkalommal lesz megtekinthető az új előadás!

Különleges látogató a Hidegvölgy aljában

„Velem is kezet fogsz, Télapó?”

Nagy Székely Ildikó

Tavalyi adventi ígéretéhez híven idén is megszervezte a marosvásárhelyi Little Hope Egyesület a nehéz körülmények között élő gyermekek ünnepét megszépítő ajándékgyűjtést. Amint arról az utóbbi időben többször is hírt adtunk, a Télapó december 8-ától 16-áig fogadta a felajánlott, új vagy használt, de jó állapotban levő játékokat a Színház téren.

A begyűlt adományokból a hátrányos helyzetű óvodásokat és iskolásokat segítő Rozmaring nappali központ, illetve a hidegvölgyi és

Hegy utcai kiskorúak központja 85 jogosultját örvendeztette meg december 17-én, szerda délből a fehér szakállú vendég és csapata. A Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság (DAS) részéről mindenki egy-egy édességcsomagot is kapott.

Amint azt *Eugenia Daniela Gheorghijától*, a Rozmaring nappali központ osztályvezetőjétől megtudtuk, azért költöztették az ajándékozási akciót a Hidegvölgy aljában levő Legelő utcai épületbe, egészen közel a gyerekek lakóhelyéhez, hogy az óvodából, iskolából hazafele tartva minél hamarabb részesülhessenek a meglepetésekben.

Mobil, motor, „buba”

Érkezésünkkor a – többnyire mikulásapok – aprónép és a köztük ülő kiskamaszok már javában fújták a Télapó-váró dalokat, néhányan csengőt is ráztak hozzá. A piros sapkás kérdésére – „jók voltak?” – csak úgy zengett a hely az „igen”-től, amikor azonban a központ illetékes bejelentette, hogy ma mindenki kap ajándékot, siri csend lett úrrá a termen. Miközben a gyerekek egyenként átvették a játékokat rejtő bevásárlószatyrokat, a közelünkben várakozó fiúcsapatból néhányan velünk is szóba álltak. A 11 éves Lacika elárulta, hogy leginkább egy Kendamára (reneszánszát élő ügyes-

ségi japán fajták) vágyik, míg egy hetyke legényke, a nyolcéves Árpikacagva súgta meg, hogy egy mobiltelefont szeretne.

Egyik nagyobb társa azonnal letromfolt, ő ugyanis elmondása szerint egy motorbiciklit látna szívesen szenteste a fa alatt. A tízéves Bianca csomagjából egy plüss egy-szarvú kandikált ki. A kislány kérdésünkre elárulta: karácsony estéjén egy „bubát” szeretne kapni, mégpedig szépet.

Az ajándékosztás után újabb dalokkal mondott köszönetet a vendégeknek a társaság – elsőként a Kis karácsony, nagy karácsony csendült fel –, majd a bátrabb gyerekek kéz-fogásra tódultak a Télapóhoz. Érde-

kes volt látni, hogy ez számukra épp akkora izgalommal járt, mint a meglepetéscsomag átvétele.

Megérte fagyoskodni

A játékonysági akció végén a Little Hope Egyesület Télapóvá változott elnökétől – akinek polgári neve, kérésére, ezúttal is rejtve marad a nyilvánosság előtt – megtudtuk, hogy idén sokkal több játék-adomány érkezett, mint tavaly.

– Rengeteg gyerek jött szülővel, nagyszülővel a Színház térre, és volt, aki személyesen adta át az ajándéknak szánt plüssöt, kisautót, babát. Emellett új játékok is érkeztek, köztük sok társasjáték, sőt arra is volt példa, hogy valaki éppen a közeli üzletből vásárolt valamit a nehéz helyzetű kiskorúak számára. Emellett a marosvásárhelyi Manpel óvodától két hatalmas doboz játékot kaptunk – sorolta örömteli tapasztalatait az adománygyűjtés kezdeményezője, majd hozzátette: – Megérte fagyoskodni kilenc napon át abban a vékony Télapó-jelmezen. Kárpótolt ez a 85 ölelés.

A Manpel óvoda felajánlását, illetve még több tíz ajándékcsoomagot az elkövetkezőkben a Lídia gyermekotthonba viszi el a Little Hope Egyesület csapata. Az otthon lakóinak a továbbiakban is lehet játékot adományozni, ugyanis a hét végén, december 20-án, szombaton és 21-én, vasárnap 10 órától 13 óráig a megyeszékhelyi Gyémánt (Diamant) piacon, a My Family Market nevű karácsonyi vásáron várja a Télapó a felajánlásokat, amelyekből fa alá való meglepetés lesz a „lídiás” gyermeknép örömére.

Fotók: Nagy Tibor

A PSG kapusa négy 11-est hárított, a franciák nyerték az Interkontinentális Kupát

A Bajnokok Ligája-győztes Paris Saint-Germain nyerte a labdarúgó Interkontinentális Kupát, mivel a szerdai dohai döntőben 11-esekkel legyőzte a Libertadores Kupa-címvédő brazil Flamengót.

A PSG BL-győztesként egyből a döntőbe került, a Flamen-gónak viszont előbb le kellett győznie a mexikói Cruz Azult és az egyiptomi Pyramids csapatát.

A szerdai találkozón a francia sztárscapat már a 9. percben gólt szerzett, Fabian Ruíz találatát azonban érvénytelenítette a bírós.

A grúz Hvicša Kvarachelia gólja azonban már „ért”, így a szünetre egygólos előnnyel vonulhattak a párizsiak.

A fordulás után aktívabbá vált a Flamengo, amely VAR-vizsgálat után büntetőt harcolt ki – a 11-es ponthoz a Napoli, a Chelsea és az Arsenal ex-futballistája, a rutinos Jorginho állt oda, és nem hibázott.

A rendes játékidőben maradt a döntetlen állás, így következett a 2x15 perces hosszabbítás, amely szintén nem hozott újabb gólt.

A 11-es párbajban többen is hibáztak, köztük az aranylabdás és a FIFA-nál az év játékosának megválasztott francia Ousmane Dembélé, de végül két értékesített lövéssel a PSG nyert. A párizsi csapat orosz kapusa, Matvej Szafonov a brazilok négy tizenegyesét hárította.

A francia csapat története során először hódította el a trófeát, amelyért Európa és Dél-Amerika első számú klubsorozatának bajnoka csapott össze a fi-nálában.

A brazil bajnok Flamengo a második sikerére hajtott, 1981-ben a Liverpoolt legyőzve diadalmaskodott többek között Zicóval és Júniorral a soraiban.

Fotó: a FIFA közösségi oldala

Jegyzőkönyv

FIFA Interkontinentális Kupa, döntő: PSG (francia) – Flamengo (brazil) 1-1 (1-0, 1-1, 1-1) – 11-esekkel 2-1.

Al-Rajjan, Ahmed bin Ali Stadion, 45.032 néző. Vezette: Elfath (amerikai).

PSG: Szafonov – Zaire-Emery, Marquinhos, Pacho, Nuno Mendes – Neves, Vitinha, Fabián (106. Ndjantou) – Li Kang In (35. Mayulu, 64. Barcola), Kvarachelia (91. Mbaye), D. Doué (78. O. Dembélé).

Flamengo: A. Rossi – Varela, Léo Ortiz, Léo Pereira, Alex Sandro – Pulgar (75. De la Cruz), Jorginho (75. Saúl) – Carrascal (56. Pedro), De Arrascaeta (75. Everton), Plata (108. Lino) – Bruno Henrique (90+2. L. Araújo).

Gólszerzők: Kvarachelia (38.), illetve Jorginho (62. – 11-esből).
Sárga lap: Fabián Ruiz (32.), Vitinha (44.), Pacho (85.), illetve Jorginho (20.), Alex Sandro (23.), Pulgar (64.), Plata (90+5.), Saúl (96.), Juninho (120.).

Magyar és román futballbajnoki mérkőzések a televízióban

December 19., péntek:

* 20.00 óra: FC Botosán – Kolozsvári CFR 1907 (Szu-perliga, 21. forduló)

* 21.00 óra: Diósgyőri VTK – Ferencvárosi TC (NB I, 18. forduló)

December 20., szombat:

* 14.00 óra: Zalaegerszegi TE FC – MTK Budapest (NB I, 18. forduló)

* 14.30 óra: Bukaresti Metaloglobus – Unirea 04 Slobozia (Szu-perliga, 21. forduló)

* 16.30 óra: Paksi FC – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 18. forduló)

* 17.00 óra: Galaci Suporter Club Oțelul – Campionii FC Argeș Pitești (Szu-perliga, 21. forduló)

* 19.00 óra: ETO FC Győr – Puskás Akadémia FC (NB I, 18. forduló)

* 20.00 óra: Aradi UTA – Bukaresti Dinamo 1948 (Szu-perliga, 21. forduló)

December 21., vasárnap:

* 14.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Petrolul 52 Ploiești (Szu-perliga, 21. forduló)

* 16.00 óra: Újpest FC – Kolorcity Kazincbarcika SC (NB I, 18. forduló)

* 16.30 óra: Kolozsvári FCU – Konstancai FCV Farul (Szu-perliga, 21. forduló)

* 18.30 óra: Debreceni VSC – Kisvárdai Master Good (NB I, 18. forduló)

* 20.00 óra: Bukaresti FCSB – Bukaresti Rapid 1923 (Szu-perliga, 21. forduló)

December 22., hétfő:

* 20.00 óra: CSU Craiova – FK Csíkszereda (Szu-perliga, 21. forduló)

A szuperligás mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, az NB I-es találkozókat az M4 Sport vagy az M4 Sport+ közvetíti.

Sajtóközlemény

Újraindult az ivóvíz-szolgáltatás a Dicsőszentmártonból és Gyulakutáról ellátott térségekben

Az AQUASERV Rt. tájékoztatja a lakosságot, hogy újraindult az ivóvíz-szolgáltatás mindazon településeken, amelyeket a dicsőszentmártoni és a gyulakutai vízüzemek látnak el, miután üzembe helyezték az új, fordított ozmózison alapuló sótalanító berendezéseket.

Ezek a létfontosságú beruházások a Kis-Küküllő nyersvizének jelentős sótartalom-növekedésére eszközölt technikai megoldásként valósultak meg, amelyet a parajdi sóbánya beomlása, valamint annak a térség vízbázisaira gyakorolt hatása idézett elő.

Mind a gyulakutai, mind a dicsőszentmártoni vízkezelő állomáson korszerű, teljesen automatizált, fordított ozmózison alapuló sótalanító rendszereket telepítettek, amelyek hatékonyan képesek kezelni a megemelkedett sótartalmú nyersvizet. Ezek a rendszerek közvetlen módon járulnak hozzá az ivóvízellátás biztonságához, valamint az érintett térségek lakosságának egészségvédelméhez.

Mindkét berendezés megkapta a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság egészségügyi működési engedélyét, amely igazolja, hogy a szolgáltatott víz megfelel a hatályos ivóvízminőségi előírásoknak.

„Az ivóvíz-szolgáltatás újraindítása Dicsőszentmártonban és Gyulakután jelentős lépés a normalitás felé több tízezer embernek az életében, akiket a sótartalom-növekedés miatti válság érintett. Ez az AQUASERV, a helyi és megyei hatóságok, valamint a műszaki partnerek együttműködésének, közös erőfeszítésének eredménye. Köszönet illeti mindannyiukat az elkötelezettségért és a szolidaritásért, de különösen az érintett lakosságot a megértésért” – nyilatkozta Sipos Levente, az AQUASERV Rt. vezérigazgatója.

Az AQUASERV Rt. hangsúlyozza, hogy bár ezek a technológiai megoldások rövid és középtávon életképes választ jelentenek, az ivóvízellátás hosszú távú fenntarthatósága a térségben csak alternatív nyersvízforrások azonosításával biztosítható. Ennek érdekében a vállalat aktív együttműködést folytat a központi hatóságokkal tartós megoldások kidolgozása és megvalósítása céljából.

Az AQUASERV Rt.

Minőségi, szigetelt fémkémények rendelésre, kedvező áron.

malproduct@mal-product.ro

Tel.: 0744 399 188, 0740.276.893

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ Dacia 1310 TX 90.000 km-ben. Tel. 0772-167-217. (27238-I)

LAKÁS

SÜRGŐSEN eladó emeletes magánház Marosvásárhelyen, a Fikó autómosó után. A földszinten: három szoba, nagy fürdőszoba, konyha, kamra; az emeleten: tornác, két nagy, két kisebb szoba, fürdő; garázs, pince, két mellékhelyiség az udvaron, 4 ár. Ára 170.000-175.000 euró, alkudható. Tel. 0727-980-566. (27288-I)

KÜLÖNFÉLÉK

RENDELÉSRE BÚTORT készítenek. Tel. 0748-691-858. (68310)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítást. Tel. 0749-543-104. (68850)

TAPASZTALT SZAKEMBER vállal: kinti/benti meszelést, teraszfelújítást, lakásfelújítást, tetőjavítást, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát, akár saját anyagból is. Tel. 0746-381-939, Szabó István. (27068)

VÁLLALUNK: fakivágást, fametszést, faelhordást, épületbontást, törmelékelszállítást. Tel. 0770-621-920. (27066)

IDŐS, beteg hölgy gondozását vállalom minden hétköznap a délelőtti órákban, szombat, vasárnap kivételével. Tel. 0365/448-995. (27287-I)

60 ÉVES nő, beteggondozást vállalom. Tel. 0770-663-571. (27291)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68858)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (26982)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk a december 22-én elhunyt
SZABÓ IBOLYÁRA
szül. Gábos
halálának 6. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető családja. (p.-I)

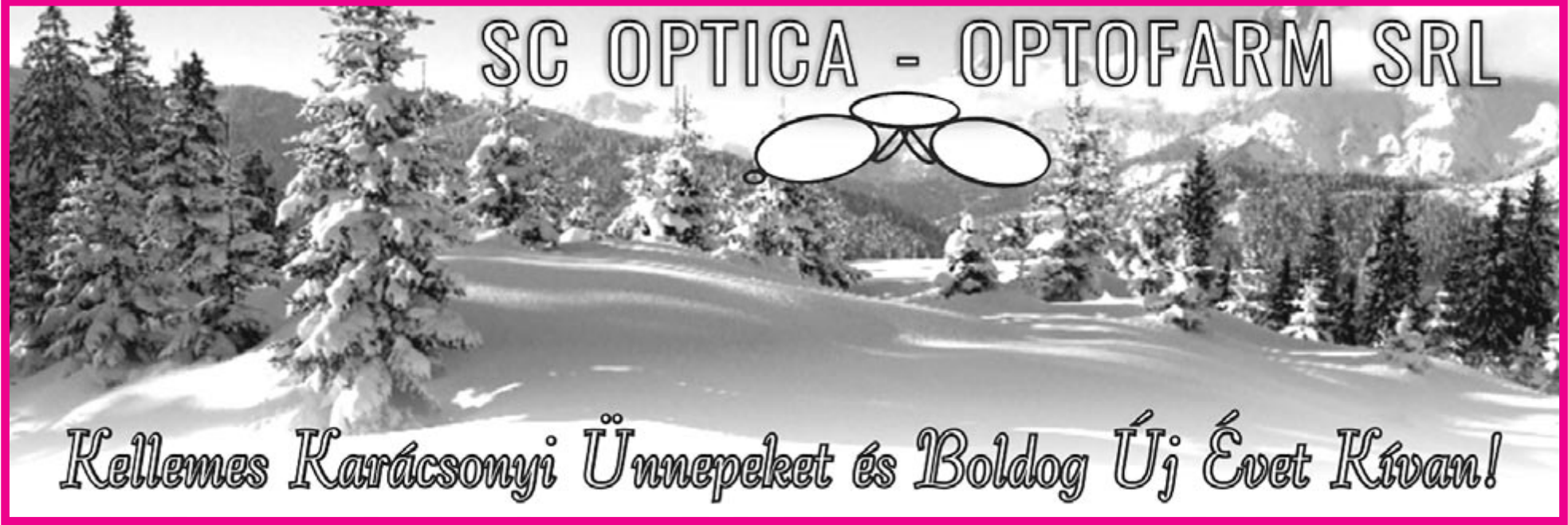
ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama,
KOVÁCS ERZSÉBET
december 17-én, életének 84. évében csendesen megpihent.
Szeretett halottunkat december 20-án, szombaton 13 órakor kísérik utolsó útjára református szertartás szerint a májai temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (27282)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

A Mihai Eminescu Pedagógiai Főgimnázium munkaközössége mély megrendüléssel vett tudomást hajdani kolléganőnk,
LŐRINCZI MÁRIA
elhunytról.
Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Nyugodj békében, Marika dadusunk! (68989-I)

SC OPTICA - OPTOFARM SRL

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kíván!

*Áldott karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog új esztendőt
kíván*

*Magyarország Csíkszeredai
Főkonzulátusa!*

